

4. *Jancsó György*: A magyar polgári perrendtartás rendszeres kézikönyve. II. k. — Budapest, 1915.
5. *Dr. Kovács Marcel*: A polgári perrendtartás magyarázata. — Budapest, 1927.
6. *Dr. Magyary Géza*: Magyar polgári perjog. — III. vyd. — Budapest, 1939.
7. *Dr. Meszlény Arthur*: Bevezető a polgári perrendtartáshoz. — Budapest, 1911.
8. *Dr. Nagy Ferenc*: A magyar kereskedelmi jog kézikönyve. II. k. VIII. preprac. vyd. — Budapest, 1913.
9. *Dr. Schönke, Adolf*: Zivilprozesrecht. II. Aufl. — Berlin, 1943.
10. *Dr. Hora, Václav*: I. Rukovět ku přednáškám o civ. právu procesním. — 1921.
II. Civilní řád soudní na Slovensku. — Bratislava, 1922.
11. *Dr. Rouček, František*: Výklad a použití zákonů v praxi — Praha, 1942.

Judikatura

Občianske rozhodnutia hlavných súdov v Bratislave a v Prešove.

21.

I. Štát je aktívne legitimovaný požadovať náhradu vydržovaciech a výchovných trov, predbežne vynaložených na nemanželské dieťa Štátnym detským domovom.

II. Rozhodovať o takomto nároku proti nemanželskému otcovi patrí na porad občianskeho sporu.

III. Sporový súd v takomto spore rieši otázku nemanželského otcovstva ako predbežnú otázku, pravdaže s právnym účinkom len pre sporové strany; rozhodnutiu v takomto spore nemusí predchádzať právoplatný rozsudok, vynesený na žalobu nemanželského dieťaťa alebo matky o výživné.*)

Rozhodnutie Hlavného súdu v Prešove z 3. februára 1942, č. Rv II 92/41.

Slovenský štát žalobou podanou proti M. K. sa domáha zaplatenia 5.000 Ks s prísl. na tom základe, že Štátny detský domov vynaložil túto sumu na vydržovanie mal. Evy K., narodenej mimo manželstva. Mal. Eva K. ani jej matka doteraz nepodaly žalobu proti M. K. o výživné nemanželského dieťaťa. Okolnosť, že M. K. je nemanželským otcom, nebola ani iným spôsobom doteraz zistená ani uznaná.

Prvý súd žalobu zamietol. Z dôvodov: Súd zistil, že vydržovacia povinnosť žalovaného doteraz nie je stanovená právoplatným rozsudkom, čo sama žalujúca strana priznala, keďže žiadala spor v smysle § 234 Osp. suspendovať a uložiť

*) Porovnaj Úr. sb. č. 2090, 3892.

poručníčke, aby započala proti žalovanému spor o výživné. Podľa cit. paragrafu ods. 2 Osp. súd sa postará o začatie trestného konania, resp. v prípade trestného činu, ktorý sa stíha na súkromný návrh, môže určiť lehotu na podanie návrhu, taktiež môže určiť lehotu na začatie konania pred správnym úradom. Cit. paragrafu však neurčuje, že by súd mohol strane uložiť začatie civilného sporu, naopak súd môže suspendovať pojednávanie v spore iba vtedy, keď o okolnosti, od ktorej vcelku alebo zčasti závisí rozhodnutie sporu, iný občiansky spor už bol začatý. Keďže rozhodnutie terajšieho sporu predpokladá, aby prv právoplatne bol dokončený spor o výživné pre nemanželské dieťa, ktorý by bol započatý osobou na to oprávnenou, ale súd nemá právnu možnosť takýto spor vyvolať a do jeho právoplatného skončenia pojednávanie v prítomnom spore suspendovať, žalobu javí sa predčasnou a ako taká musela byť zamietnutá.

Odvolaací súd rozsudok prvého súdu potvrdil. Z dôvodov: Podľa platného práva nemanželský otec nie je povinný vydržiavať nemanželské dieťa, kým dieťa alebo matka nepodaly proti nemu žalobu o výživné. Preto žaloba podaná Slovenským štátom (Štátnym detským domovom) predtým, než bola určená vydržiavacia povinnosť žalovaného, a to na žalobu dieťaťa alebo matky, ktorí sú na to výlučne legitimovaní, javí sa byť predčasnou. Ináč Štátny detský domov podľa § 1 nar. čís. 1/1903 B. M. bol sám povinný maloletú E. K. vydržiavať, lebo bola právoplatne vyhlásená za opustenú. Keďže Štátny detský domov plnil takto vlastnú povinnosť, jeho náhradný nárok ani z tohto dôvodu neobstojí po práve. Napokon treba poukázať na to, že Štátny detský domov nevydržiaval dieťa z vlastných prostriedkov, lež z príspevkov Krajinskej liečebnej základiny podľa § 5 zák. čl. VIII/1901 a žalujúci štát za túto základinu nevystupuje, preto žaloba i z tohto dôvodu je pochybená.

Hlavný súd rozsudok odvolacieho súdu rozviazal a uložil mu ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Z dôvodov: Štátny detský domov uplatňuje proti nemanželskému otcovi nárok na náhradu vydržovacích trov, vynaložených na nemanželské dieťa vo veku pod 7 rokov, ktoré poručenský súd vyhlásil za opustené. Vzhľadom na § 11 ods. 2 zák. čl. XX/1877 rozhodovať o tomto nároku náleží sporovému súdu. Výlohy, náhrada ktorých je predmetom sporu, Štátny detský domov poskytol ako preddavok a nemôže byť preto pochybnosti, že je aktívne legitimovaný uplatňovať nárok na ich náhradu. Na tom nič nemení, že Štátny detský domov spomenuté výlohy predbežne uhradil z imania Krajinského liečebného fondu, respektíve že ich predbežne účtoval na účet tohto fondu, lebo v tomo smere ide len o vnútorný účtovací pomer medzi Štátnym detským domovom a menovaným fon-

dom, ktorý slúži na úhradu výloh uvedeného druhu len predbežne, kým totiž nie je určená majetnosť osoby zaviazanej k výžive. (Porovnaj §§ 1, 2, 3 bod d) zák. čl. XXI/1898 a nar. 53856/1906 B. M.). Napokon neobstojí právny názor odvolacieho súdu, že žaloba predčasná z dôvodu, že na žalobu dieťaťa alebo matky nebola doteraz určená vyživovacia povinnosť žalovaného ako nemanželského otca, lebo podľa správneho právneho názoru sporná skutočnosť nemanželského otcovstva ako právny základ náhradného nároku môže a má byť riešená v rámci tohto sporu, pravdaže len ako predurčujúca otázka a s právnym účinkom len pre sporové strany.

Odvolací súd v dôsledku svojho mylného právneho názoru, že žalujúca strana nie je aktívne legitimovaná a že žaloba je predčasná, nezistil skutkový stav potrebný pre meritórne rozhodnutie; preto bolo treba napadnutý rozsudok podľa § 543 ods. 2 Osp. rozviazať.

Prehľad časopisov

a) slovenských:

Hospodárstvo a právo, roč. XI., čís. 6—7.: Dr. Otto Rosenauer: Aplikácia zákonov v administratívnej praxe. — Dr. Mikuláš Borodín: Je súhlas snemu podľa § 24 písm. h) Ústavy »transformačným« prostriedkom? — Odišiel Vladimír Makovický. — Tovarové záložné listy. — Ríšske a samosprávne dane v Nemecku.

Verejné právo, roč. V., čís. 3.: 1939—1944. — Dr. Mikuláš Borodín: Právna povaha a význam ratifikácie medzinárodných dohovorov (pokrač.). — Eugen Engliš: O patronátnych otázkach v súvislosti so zákonom č. 308/1940 Sl. z. — Vedenie miest a obcí od 1. januára 1944 (Št. Sabol). — Z kauzistiky poplatkového práva (—embé). — Záväznosť rozhodnutí Komisie pre právnú terminológiu (—tk—).

Samospráva, roč. V., čís. 3.: K. Ď.: Na prahu 6. roku vlastnej štátnosti. — F. Kluvánek: Otázka obecnej samosprávy. — Ing. Vl. Pojtek: Kolaudácia obecných stavieb. — Vojto Novanský: Ešte o našich obciach. — Zmeny vo vedení slovenských obcí a miest.

b) českých:

Právník, roč. LXXXIII., seš. 2.: Dr. A. Lhotský: Procesní jistota správ řádu č. 8/1928 Sb. — Dr. K. Scheinpflug: O vypověditelnosti smluv o budoucích dílech podle § 17 zákona o právu autorském. — Dr. Frant. Štajgr: Ustanovení typu 2 věty § 7 obč. zák. a důkazní břemeno.

Právní praxe, roč. VIII., čís. 6.: Dr. Miroslav Černý: Smrt jednoho z manželů během sporu o rozvod (rozluku) manželskí. — Dr. Karel Scheinpflug: Rozmnožování a napodobování v zákonu o právu autorském. — Miroslav Černý: Jsou mimořádné poměry vyvolané válkou důvodem k zamítnutí žaloby o zrušení spoluvlastnictví k nemovitosti? — Bohumil Nýdl: Je vkladní knížka heslem vázaná aporteur papírem? — Boh. Nýdl: Určení neplatnosti a právní bezúčinnosti uznání nemanželského otcovství. — Změny judikatury nejv. soudu stran trestnosti t. zv. absolutně nezpůsobilého pokusu (Jaroslav Jíra).